



# Obiteljska medicina – temeljna djelatnost sveobuhvatne i kontinuirane skrbi u primarnoj zdravstvenoj zaštiti

**Na području općine Barban koja obuhvaća 74 naselja, sela i zaseoka, živi 2800 stanovnika. Ambulanta Barban ima na skrbi oko 1700 pacijenata životne dobi od 4 do 102 godine, koliko ima naš najstariji pacijent. Kao mlada liječnica ambulantu sam preuzela 2017. godine te sam otada nositelj tima koji se sastoji od medicinske sestre u ambulanti, patronažne sestre te medicinske sestre u zdravstvenoj njezi u kući.**

Obiteljska medicina temeljna je djelatnost sveobuhvatne i kontinuirane skrbi u primarnoj zdravstvenoj zaštiti koja u sklopu svoje redovne aktivnosti provodi kurativnu i preventivnu zdravstvenu zaštitu, ali i opću palijativnu skrb u populaciji za koju brine. Cjelovita skrb za pojedinca, obitelji i lokalnu zajednicu, zahtijeva multidisciplinarni pristup i timski rad. Svi članovi tima doprinose funkcioniranju u svojim domenama rada, uz međusobno prihvaćanje i po-

štivanje, a uloga nositelja tima pripada obiteljskom liječniku koji je time i koordinator primarne zdravstvene zaštite. Vodeći se tim osnovnim načelima sveobuhvatnosti, kontinuiranosti, dostupnosti i cjelovitog pristupa u svakodnevnom radu, uspjela sam takav način rada i razmišljanja prenijeti i na uži tim te uspijevamo zajedničkim radom i djelovanjem održati kontinuitet skrbi za pacijente.

Kao što sam napomenula, životna je dob pacijenata u ambulanti Barban takva da u skrbi imamo djecu, adolescente, radno aktivno stanovništvo te osobe treće životne dobi, odnosno gerijatrijske pacijente i, kao posebnu skupinu, palijativne pacijente. Valja napomenuti da se na području Barbana nalazi ustanova za treću životnu dob – Dom Grandići čiji su štićenici pacijenti ambulante Barban. Ravnateljica Doma uvijek nam je na usluzi ako nam hitno zatreba smještaj za pacijenta koji ne može biti smješten u nekoj drugoj zdravstvenosocijalnoj ustanovi. Smještaj osoba koje trebaju 24-satnu skrb, a kojima to obitelj ne može omogućiti kod kuće, predstavlja nam veliki problem. Osobnim angažmanom tima sve teže odgovaramo na ove zahtjeve. U dogovoru s obi-

telji nastojimo koordinirati zdravstvenu njegu i pomoć u kući dok se ne postigne trajno rješenje. Da bismo mogli adekvatno odgovoriti na sve zahtjeve cjelovite skrbi, nužan je multidisciplinarni i holistički pristup pacijentima u svakodnevnom radu. Multidisciplinarni pristup u smislu koordinacije primarne zdravstvene zaštite podrazumijeva komunikaciju sa svim dionicima koji u nekom trenutku djeluju na socio-zdravstveni ishod kod pacijenta.

Tim ambulante Barban uspješno surađuje s lokalnom mjesnom zajednicom općine Barban koja odgovara na naše zahtjeve za ostvarivanje prava socijalno ugroženih pacijenata koje na terenu detektira naša patronažna sestra. Čelnicima općine Barban nastojimo prenijeti s terena pravu sliku potreba pacijenata ambulante. Tako smo prije dvije godine, nakon spoznaje da postojeći broj medicinskih kreveta u posudionici nije dovoljan, zatražili pomoć općine te je nabavljeno pet novih kreveta kojima se koristimo za palijativne i terminalno bolesne pacijente. Nekoliko kreveta dobili smo i kroz donacije. Općina je ustupila prostor kojim se koristimo kao posudionicom medicinskih pomagala, a svime koordinira uži





tim ambulante Barban. Treba spomenuti i suradnju s gerontodomaćicama koje su često produžena ruka ambulante Barban te nam redovito dojavljuju zdravstvene potrebe pacijenata.

Tim ambulante Barban aktivno provodi opću palijativnu skrb u ambulanti i u domovima pacijenata. Palijativna skrb je sveobuhvatna skrb o bolesniku kod kojeg je završeno aktivno liječenje i kojem je preporučeno suportivno liječenje. Najvažnije je suzbijanje boli, ali i drugih simptoma te sagledavanje i rješavanje socijalnih, psiholoških i duhovnih problema. Liječnik obiteljske medicine ima sve potrebne kompetencije da odgovori na izazove palijativne skrbi za pacijenta. Uz opskrbu medicinskih pomagala i zdravstvene zaštite u smislu intervencija u kući, surađujemo sa specijalističkim mobilnim palijativnim timom, kao i lokalnim svećenikom don Bernardom koji nam pomaže u procesu palijativne skrbi i procesu žalovanja. U svakodnevnom radu njegujemo dvosmjernu komunikaciju s ljekarnicima iz ljekarne te s povjerenjem i poštovanjem nastojimo olakšati pacijentima snalaženje s brojnim lijekovima i pomagalicama. Kao važne članove šireg tima ambulante Barban navela bih i



socijalne radnike koji spremno odgovaraju na naše zahtjeve i aktivno sudjeluju u praćenju pacijenta, nadalje timove epidemiološke službe, kao i službe školske medicine i centra za mentalno zdravlje, bolničke specijaliste te timove stacionarnih smještaja pri istarskim domovima zdravlja. Putem patронаžne službe provodimo edukaciju o zdravstvenoj higijeni u vrtićima na području općine Barban, a u sklopu savjetovališta koje se nalazi uz ambulantu, provodimo mjesečno mjerenje krvnog tlaka i šećera u krvi, kao i savjetovanja o kroničnim bolestima. U planu nam je proširenje sadržaja savjetovališta, kako za gerijatrijske bolesnike, tako i za adolescente, kako bismo im kroz predavanja i radionice približili važnost prevencije bolesti.

Za kraj, željela bih istaknuti da bez međusobnog prihvaćanja, tolerancije i poštovanja svih članova užeg i šireg tima ambulante Barban, ovakav način

rada i djelovanja ne bi bio moguć. Holističkim pristupom i dobrom voljom prema pacijentu i njegovoj obitelji, bez previše materijalnih resursa možemo, svatko na svojoj mikrorazini, djelovati kako bismo primjerima dobre prakse potaknuli sustavne promjene. Nužno je povezivanje svih dionika u sustavu zdravstva i socijalne skrbi, ovisno o potrebama pojedinog pacijenta, kao i vraćanje pacijenta u središte skrbi.

**Kristina Đuherić, dr.med., liječnik obiteljske medicine Barban, zamjenica ravnateljica Istarskih domova zdravlja**  
zamjenikravnateljica@idz.hr

